

סוללות כפתור/מטבע נמצאות כמעט בכל בית — בשלטים, בצעצועים, בשעונים ובכרטיסי ברכה מזמרים. הן קטנות ותמימות למראה, אבל בליעה שלהן היא מצב חירום מסכן חיים, במיוחד אצל פעוטות. מדריך זה מרכז את כל מה שחשוב לדעת: המנגנון ההרסני, זיהוי בליעה, פרוטוקול חירום מלא, מניעה ואחסון בטוח.

פורסם: יולי 2026 · עודכן: יולי 2026

תקציר מהיר — לחירום (אפשר לדלג להמשך)

חשד שילד בלע סוללת כפתור? זהו חירום — **פעלו מיד**: ① מיד לחדר מיון / מד"א 101. ② אל תגרמו להקאה ואל תיתנו לאכול/לשתות. ③ מעל גיל שנה — 2 כפיות דבש כל 10 דקות בדרך למיון (לא לתינוק מתחת לשנה). ④ התייעצו עם המרכז הארצי למידע בהרעלות: 04-7771900. ⑤ קחו את המכשיר/אריזת הסוללה. הסכנה: כוויה בוושט מתחילה תוך 20 דקות ונקב תוך שעותיים.

 יש חשד לבליעה, או סוללה באף/באוזן? אל תחכו לסימנים ואל תגרמו להקאה. גשו מיד לחדר מיון / חייגו מד"א 101, והתייעצו עם המרכז הארצי למידע בהרעלות (רמב"ם): 04-7771900 (24 שעות).

בעמוד הזה

- מדוע זה מסוכן — המנגנון
- סוגי סוללות — מי הכי מסוכנת
- מפת הסיכונים בבית
- נורות אזהרה — זיהוי בליעה
- פרוטוקול חירום מלא
- מה קורה בבית החולים
- מניעה ואחסון בטוח
- מיחזור בטוח
- רגולציה ותקנים

מדוע סוללות כפתור מסוכנות כל כך? המנגנון ההרסני

בניגוד לחנק רגיל מגוף זר, הסכנה כאן היא **כוויה כימית-חשמלית** — במיוחד בסוללות ליתיום שטוחות בקוטר 20 מ"מ ומעלה (כמו CR2032):

- **יצירת מעגל חשמלי** — כשהסוללה נתקעת בוושט הלח, הנוזלים בגוף סוגרים סביבה מעגל חשמלי.

- **הפרשת חומר קורוזיבי** — הזרם מפרק את המים ברקמה ומייצר בסיס חזק (נתרן הידרוקסידי / סודה קאוסטית) ששורף את הרקמה — **גם אם הסוללה "ריקה"**.
- **מהירות** — כווייה קשה מתחילה תוך **פחות מ-20 דקות**, ותוך **שעתיים** עלול להיווצר נקב בוושט.
- **נזק מושהה** — גם אחרי שלפית הסוללה, החומר שנספג ממשיך לפעול **ימים ושבועות**, ועלול לפגוע בכלי דם ראשיים ולגרום לדימום קטלני.

ציר הזמן של הסכנה

סוגי סוללות כפתור — ומי הכי מסוכנת?

הסכנה עולה עם **המתח (וולט) והקוטר**. סוללת הליתיום 3V בקוטר 20 מ"מ היא המסוכנת ביותר:

סוג	סימון	מתח	רמת סיכון
ליתיום (מטבע)	CR2032 · CR2025 · CR2016	3V	גבוהה מאוד
אלקליין	LR44 · LR41 · AG	1.5V	בינונית
תחמוצת כסף	SR44 · SR626	1.55V	בינונית
אבץ-אוויר (מכשירי שמיעה)	PR44 · 675	1.4V	נמוכה-בינונית

הכלל: ככל שהסוללה גדולה יותר (בגודל מטבע) ובמתח גבוה יותר (3V ליתיום) — כך היא נתקעת בקלות בוושט וגורמת לנזק מהיר וחמור יותר. שימו לב במיוחד ל-**CR2032**, הנפוצה בשלטים ובמפתחות רכב.

מפת הסיכונים בבית — איפה הן מסתתרות?

הסוללות מגיעות **מותקנות מראש** בעשרות מוצרים יומיומיים:

שלטים ומפתחות	מכשירי מדידה	נוי ואווירה	מוצרי ילדים
שלט טלוויזיה/מזגן	משקל אדם דיגיטלי	נרות LED (פליקרים)	ספרי ילדים קוליים
מפתח חכם / שלט רכב	משקל מטבח	כרטיסי ברכה מנגנים	צעצועים מהבהבים
מחזיק מפתחות עם אור	מדחום דיגיטלי	פנסים זעירים · מחשבוני	שעוני יד · משחקים זולים

שימו לב: מוצרים זולים שאינם עומדים בתקנים לרוב מגיעים עם תא סוללה שנפתח בקלות — הם המסוכנים ביותר לילדים.

נורות אזהרה — איך מזהים בליעה סמויה?

ברוב המקרים הבליעה קורית **ללא השגחת מבוגר**, והסימנים דומים למחלה רגילה. חשדו מיד אם מופיעים:

- **מייד:** שיעול פתאומי, קושי בנשימה, חנק או השתנקות תוך כדי משחק.
- **מערכת העיכול:** ריור מוגבר קיצוני, סירוב מוחלט לאכול/לשתות, כאב וקושי בבליעה.
- **הקאות:** הקאות חוזרות, לעיתים הקאת דם בצבע אדום בהיר.
- **כאב:** הילד מצביע על הגרון, החזה או הבטן ובוכה מכאב.
- **שינוי התנהגותי:** אפאטיות, חוסר שקט, עייפות קיצונית ללא סיבה ברורה.

הכלל: אם ילד מפתח תסמינים כאלה ויש בבית מכשירים עם סוללות כפתור — אל תניחו שזו הצטננות. עדיף בדיקה מיותרת מאשר לפספס.

פרוטוקול חירום מציל חיים — צעד אחר צעד

אם עלה חשד — פעלו מיד לפי ההנחיות הרשמיות. כל דקה קובעת:

1. **פינוי דחוף** — סעו מיד לחדר המיון הקרוב או הזמינו אמבולנס (מד"א 101). אל תמתינו לסימנים.
2. **התייעצו עם המרכז הארצי למידע בהרעלות:** 04-7771900 (רמב"ם, 24 שעות) — יינחו אתכם בזמן אמת.
3. **דבש — רק מעל גיל שנה** (ראו הסבר בתיבה למטה).
4. **קחו איתכם את המכשיר / אריזת הסוללה** — הדגם והקוטר עוזרים לצוות להחליט מהר.

👉 **דבש — טיפול ראשוני מציל וושט (רק מעל גיל שנה!):** הדבש צמיג ומעט חומצי — הוא מצפה את הסוללה, מבודד אותה מהרקמה ומאט את הכווייה. **מינון:** 2 כפיות דבש רגיל כל 10 דקות, מרגע החשד ועד ההגעה לבית החולים (עד 6 מנות). **אסור לתת דבש לתינוק מתחת לגיל שנה (סכנת בוטוליזם), ואסור שהדבש יעכב את היציאה למיון.**

⚠️ **איסורים מוחלטים:** אל תגרמו להקאה (עלולה להזיז את הסוללה ולגרורם כוויות נוספות או חנק). צום מלא — פרט לדבש, אל תיתנו כלום (גם לא מים/חלב), כי צפויה פרוצדורה בהרדמה מלאה. ואל תמתינו ש"תצא לבד" — רק צילום רנטגן יקבע אם הסוללה תקועה בוושט.

מה קורה בבית החולים?

- **צילום רנטגן** — לאיתור מיקום הסוללה (בוושט? בקיבה?). זה קובע אם צריך שליפה מיידית.
- **"סימן ההילה" (Halo)** — לסוללה יש טבעת כפולה אופיינית בצילום, שמבדילה אותה ממטבע (עיגול חלק).
- **שליפה אנדוסקופית** — אם הסוללה בוושט, שולפים אותה בהקדם (בהרדמה) כדי לעצור את הכווייה.
- **טיפול בכווייה** — עוקבים אחרי הנזק המושהה ומטפלים בו לאורך זמן.

כך מבדילים בצילום: מטבע מול סוללה

עיגול חלק אחד

"הילה" — טבעת כפולה

מניעה ואחסון בטוח

- **בדיקת מנגנון נעילה** — אל תאפשרו לילד לשחק במכשיר שתא הסוללות שלו נפתח בקלות. מכשיר תקין כולל בורג אבטחה שנפתח רק עם כלי.
- **שדרוג הגנה עצמי** — אם המכשיר פגום או שנפל הבורג, עטפו את תא הסוללה בכמה שכבות דבק חבלה (Duct Tape), או השליכו את המכשיר.

- **אחסון גבוה ונעול** — שמרו סוללות (חדשות ומשומשות) בקופסה אטומה, בארון גבוה ונעול (כ-2 מטר), מחוץ להישג יד.
- **נוהל החלפה בטוח** — החליפו סוללות הרחק מהילדים; אל תניחו סוללה ישנה על השולחן או הרצפה, אפילו לא לשנייה.
- **קשישים ומבוגרים** — בשל המראה המבריק, תועדו מקרים של בליעה בבלבול עם כדורים. אל תאחסנו סוללות ליד תרופות, ואל תשימו סוללה בפה.

מיחזור בטוח — מניעת התלקחות

- **למה זה מסוכן** — סוללות "מתות" עדיין מחזיקות מתח נמוך. כשהן נערמות יחד, הקטבים נוגעים, נוצר קצר, הן מתחממות ועלולות לגרום לדליקה.
- **כלל סרט הדבק** — מיד עם הוצאת סוללה מהמכשיר, הדביקו סרט על שני הקטבים, ורק אז העבירו למכל מיחזור סוללות עירוני מורשה — לא לפח הרגיל.

רגולציה ותקנים — למה חשוב לקנות מוצר תקני

המודעות לסכנה הובילה לחקיקה. בארה"ב נחקק **חוק Reese (Reese's Law)**, שמחייב יצרנים להתקין **תא סוללה עמיד בפני ילדים** (שנפתח רק עם כלי) ולהוסיף **תוויות אזהרה** ברורות. זו מגמה עולמית — ולכן כדאי לבחור מוצרים ממותגים אמינים העומדים בתקני בטיחות, ולא מוצרים זולים עם תא סוללה פתוח.

לסיכום — סוללות כפתור שימושיות אך מסוכנות. **אבטחו תאי סוללה, אחסנו גבוה ונעול, השליכו בבטחה, וכל חשד לבליעה — מיד לחדר מיון, בלי לחכות ובלי לגרום להקאה.** תגובה מהירה מצילת חיים.

i הבהרה: מדריך זה הוא מידע כללי ואינו מחליף ייעוץ רפואי. בכל מקרה חירום — פנו מיד לחדר מיון, למד"א 101, או למרכז הארצי למידע בהרעלות 04-7771900.

צריכים סוללות כפתור מקוריות? ספרו לנו את הדגם ונתאים לכם את הסוללה הנכונה.

צריכים סוללות כפתור איכותיות? דברו איתנו —

WhatsApp — ייעוץ

לסוללות